

การพัฒนาสิ่งแวดล้อม

กรมควบคุมมลพิษ
POLLUTION CONTROL DEPARTMENT

ถอดบทเรียน

แนวทางการดำเนินคดีปกครองของ
กรมควบคุมมลพิษ

ที่มาและความสำคัญ

กรมควบคุมมลพิษ ในฐานะหน่วยงานทางปกครอง จะต้องจัดทำคำให้การ คำให้การเพิ่มเติม และดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องจนกว่าคดีจะถึงที่สุด โดยมีกองกฎหมายเป็นผู้รับผิดชอบ การประสานงานหน่วยงานภายในของกรมควบคุมมลพิษ และหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการประสาน ติดตามสถานะงานและความคืบหน้าของคดี เพื่อรายงานต่อผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับทราบ

ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่กองกฎหมาย มีความถูกต้อง ตามหลักเกณฑ์และขั้นตอนที่กำหนดไว้ รวมทั้งการประสานงานคดีระหว่างเจ้าหน้าที่ กับ พนักงานอัยการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงเห็นควรถอดบทเรียนจากการดำเนินงานที่ผ่านมาและถ่ายทอดองค์ความรู้

กรมควบคุมมลพิษ
POLLUTION CONTROL DEPARTMENT

วัตถุประสงค์

1. เพื่อกบฏอนขั้นตอนและแนวทางการปฏิบัติงานของนิติกร รวมทั้งวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคที่ผ่านมาเกี่ยวกับ การดำเนินคดีปกครองของกรมควบคุมมลพิษ
2. เพื่อเสนอแนวทางหรือมาตรการให้ผู้ที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องตามขั้นตอนที่กำหนดไว้
3. เพื่อเป็นแนวทางในการบูรณาการให้เกิดการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

การดำเนินการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน

กรมควบคุมมลพิษ
POLLUTION CONTROL DEPARTMENT

1

กำหนดหัวข้อการถอดบทเรียน และมอบหมายให้ผู้ที่เกี่ยวข้องจัดเตรียมข้อมูลตามหัวข้อที่ตนรับผิดชอบ

2

ประสานส่วนงานที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดเตรียมข้อมูล เอกสารที่เกี่ยวข้อง

3

รวบรวมข้อมูลการถอดบทเรียน เพื่อจัดเตรียมเอกสารประกอบการประชุมถอดบทเรียน

4

จัดกิจกรรมการถอดบทเรียนเพื่อทบทวน วิเคราะห์ เชื่อมโยงและให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมในประเด็นต่าง ๆ ของการถอดบทเรียน

5

จัดทำสรุปรายงานการถอดบทเรียน เสนอผู้บริหาร

กรมควบคุมมลพิษ
POLLUTION CONTROL DEPARTMENT

ผลการดำเนินงาน

- (1) เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบคดี มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการประสานงานและดำเนินคดี
- (2) เจ้าหน้าที่สามารถวางแผนการดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอน
- (3) ทำให้การติดตามและตรวจสอบการดำเนินคดีมีประสิทธิภาพ ตลอดจนถึงต่อเนื่องมากขึ้น

ปัจจัยความสำเร็จ

- (1) ปัญหาจากการรวบรวมข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น เพื่อใช้ประกอบในการดำเนินคดี
- (2) พนักงานสอบสวนอาจขาดความเข้าใจทางด้านวิชาการเกี่ยวกับการสืบสวนกรณีวิทยาศาสตร์ทางด้านสิ่งแวดล้อม จึงทำให้การดำเนินคดีเกิดความล่าช้า
- (3) ขาดการประสานงานทางด้านข้อมูลและข้อเท็จจริงจากหน่วยงานที่กำลังกับดูแล เช่น หน่วยงานในพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

บทเรียนที่ได้รับ

- 1 ทำให้เจ้าหน้าที่ทราบขั้นตอนการดำเนินงานในส่วนของการรวบรวมข้อเท็จจริง พยานหลักฐาน และการประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินคดี
- 2 เจ้าหน้าที่มีความรู้ความเข้าใจกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของส่วนคดีและนิติกรรมสัญญาเพิ่มมากขึ้น
- 3 เจ้าหน้าที่สามารถสนับสนุนการทำงานของส่วนคดีและนิติกรรมสัญญาให้เกิดความคล่องตัวไร้รอยต่อและตอบสนองความต้องการของประชาชนได้ทันต่อทันที

ผลสำรวจความพึงพอใจ และข้อเสนอแนะ

แบบประเมินความพึงพอใจ
จัดการสื่อสารถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับองค์กร (Knowledge Management (KM))
เรื่อง แนวทางการดำเนินคดีปกครองของกรมควบคุมมลพิษ
วันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๗ ระหว่างเวลา ๑๓.๓๐ - ๑๕.๓๐ นาฬิกา
ณ ห้องประชุม ๒๐๑ ชั้น ๒ อาคารกรมควบคุมมลพิษ และผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ทางแอฟพลิเคชั่นซูม

๑. ความพึงพอใจกับกิจกรรม

รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
	น้อยที่สุด (๑)	น้อย (๒)	ปานกลาง (๓)	มาก (๔)	มากที่สุด (๕)
๑.๑ คุณพึงพอใจกับกิจกรรมในครั้งนี้น้อยเพียงใด					✓
๑.๒ เนื้อหาในการบรรยายตรงกับวัตถุประสงค์					✓
๑.๓ ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม					✓
๑.๔ รูปแบบและวิธีการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน					✓
๑.๕ คุณภาพของเอกสารประกอบการบรรยาย					✓
๑.๖ เนื้อหาเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้และพัฒนาความสามารถของท่าน					✓
๑.๗ ท่านสามารถนำสิ่งที่ได้รับจากบรรยายนี้ไปใช้ในการปฏิบัติงาน					✓

๒. ด้านวิทยากร

รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
	น้อยที่สุด (๑)	น้อย (๒)	ปานกลาง (๓)	มาก (๔)	มากที่สุด (๕)
๒.๑ ความสามารถในการถ่ายทอด/สื่อสาร/ความเข้าใจ					✓
๒.๒ การเรียงลำดับบรรยายเนื้อหาได้ครบถ้วน					✓
๒.๓ ใช้เวลาเหมาะสมมาก/น้อย เพียงใด					✓

๓. ด้านความรู้ความเข้าใจที่ได้รับจากการบรรยาย

รายการ	ระดับความรู้				
	น้อยที่สุด (๑)	น้อย (๒)	ปานกลาง (๓)	มาก (๔)	มากที่สุด (๕)
๓.๑ ความรู้ก่อนฝึกอบรม			✓		
๓.๒ ความรู้หลังการฝึกอบรม				✓	

ข้อเสนอแนะ.....

กรมควบคุมมลพิษ
POLLUTION CONTROL DEPARTMENT

KM

KNOWLEDGE MANAGEMENT

การถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับองค์กร

กรมควบคุมมลพิษ
POLLUTION CONTROL DEPARTMENT

วันพุธที่ 26 มิถุนายน 2567
เวลา 13.30 - 15.30 นาฬิกา
ณ ห้องประชุม 201 กรมควบคุมมลพิษ

การจัดทำข้อเสนอการพัฒนานวัตกรรม

กรณีที่ ๒

กระบวนการหรือวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)/ถอดบทเรียน/Good Practice

ของกองกฎหมาย กรมควบคุมมลพิษ

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

ชื่อเรื่อง แนวทางการดำเนินคดีปกครองของกรมควบคุมมลพิษ

๑. ความสำคัญและความเป็นมา

กรมควบคุมมลพิษ เป็น “หน่วยงานทางปกครอง” ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งมีภารกิจ หน้าที่และอำนาจ ตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ กรมควบคุมมลพิษ พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยที่ผ่านมารกรมควบคุมมลพิษจะถูกประชาชนยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครอง ในคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร รวมทั้งเป็นผู้รับมอบอำนาจจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ดำเนินคดีแทน ได้แก่ คณะกรรมการควบคุมมลพิษ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ซึ่งมีคดีที่สำคัญ เช่น กรณีการขอให้ประกาศเขตควบคุมมลพิษ ในพื้นที่ภาคเหนือ กรณีการแก้ไขปัญหามลพิษจากโรงงานขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน ในพื้นที่ภาคเหนือ กรณีการประกาศกำหนดมาตรฐานฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอนในบรรยากาศโดยทั่วไป กรณีการแก้ไขปัญหาน้ำมันรั่วไหลลงสู่ทะเล ในพื้นที่จังหวัดระยอง กรณีการแก้ไขปัญหามลพิษจากบ่อขยะของเทศบาลนครนครศรีธรรมราช กรณีการแก้ไขปัญหากลิ่นเหม็นและการปล่อยทิ้งน้ำเสียจากโรงงานอุตสาหกรรม ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี เป็นต้น

กรมควบคุมมลพิษในฐานะหน่วยงานทางปกครอง และผู้รับมอบอำนาจจากหน่วยงานดังกล่าวข้างต้น จะต้องจัดทำคำให้การ คำให้การเพิ่มเติม และดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องจนกว่าคดีจะถึงที่สุด โดยมีกองกฎหมาย เป็นผู้รับผิดชอบ ในการพิจารณาตรวจสอบและร่วมกำหนดประเด็นตามคำฟ้องของผู้ฟ้องคดี การประสานงานหน่วยงานภายในกรมควบคุมมลพิษและหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง เพื่อขอข้อมูล เอกสารหลักฐานประกอบการจัดทำข้อเท็จจริงในการต่อสู้คดี การประสานงานกับพนักงานอัยการ เพื่อขอให้จัดทำคำให้การ คำให้การเพิ่มเติม ยื่นต่อศาลปกครอง การยื่นอุทธรณ์คำพิพากษา ตลอดจนการประสานติดตามสถานะงานและความคืบหน้าของคดี เพื่อรายงานผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับทราบ ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่กองกฎหมาย มีความถูกต้อง ตามหลักเกณฑ์และขั้นตอนที่กำหนดไว้ รวมทั้งการประสานงานคดีระหว่างเจ้าหน้าที่ กับพนักงานอัยการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงเห็นควรถอดบทเรียนจากการดำเนินงานของกรมควบคุมมลพิษดังกล่าว โดยศึกษาจากการดำเนินคดีปกครองของกรมควบคุมมลพิษที่ผ่านมา จำนวน ๓ กรณี เพื่อให้ทราบขั้นตอนและแนวทางการดำเนินงาน ตลอดจนเห็นถึงปัญหาอุปสรรคจากการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ และร่วมกันเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อจะได้นำแนวทางดังกล่าวมาปรับใช้ในการดำเนินการทางปกครองที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตได้ต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อทบทวนขั้นตอนและแนวทางการปฏิบัติงานของนิติกร รวมทั้งวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคที่ผ่านมาเกี่ยวกับการดำเนินคดีปกครองของกรมควบคุมมลพิษ
๒. เพื่อเสนอแนวทางหรือมาตรการให้ผู้ที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องตามขั้นตอนที่กำหนดไว้
๓. เพื่อเป็นแนวทางในการบูรณาการให้เกิดการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๓. การดำเนินการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน

๑. กำหนดหัวข้อการถอดบทเรียน และมอบหมายให้ผู้ที่เกี่ยวข้องจัดเตรียมข้อมูลตามหัวข้อที่ตนรับผิดชอบ
๒. ประสานส่วนงานที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดเตรียมข้อมูล เอกสารที่เกี่ยวข้อง
๓. รวบรวมข้อมูลการถอดบทเรียน เพื่อจัดเตรียมเอกสารประกอบการประชุมถอดบทเรียน
๔. จัดกิจกรรมการถอดบทเรียนเพื่อทบทวน วิเคราะห์ เชื่อมโยงและให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมในประเด็นต่าง ๆ ของการถอดบทเรียน
๕. จัดทำสรุปรายงานการถอดบทเรียน เสนอผู้บริหาร

๔. ผลการดำเนินงาน ผลสัมฤทธิ์และประโยชน์ที่ได้รับ

๔.๑ ขั้นตอนการดำเนินงานกระบวนการถอดบทเรียน

- (๑) จัดเตรียมประเด็น และกำหนดผู้เกี่ยวข้องในการถอดบทเรียน
- (๒) ประสานส่วนงานที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดเตรียมข้อมูลและเอกสารต่าง ๆ
- (๓) กำหนดหัวข้อการถอดบทเรียน และมอบหมายให้ผู้ที่เกี่ยวข้องจัดเตรียมข้อมูลตามหัวข้อที่ตนรับผิดชอบ
- (๔) รวบรวมประเด็นสรุปการถอดบทเรียน เพื่อจัดเตรียมเอกสารประกอบการประชุมถอดบทเรียน เพื่อทบทวนและเชื่อมโยงประเด็น
- (๕) จัดประชุมการถอดบทเรียนเพื่อทบทวน วิเคราะห์ เชื่อมโยงและให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมในประเด็นต่าง ๆ ของการถอดบทเรียน
- (๖) จัดทำสรุปรายงานการถอดบทเรียน “แนวทางการดำเนินคดีปกครองของกรมควบคุมมลพิษ”

๔.๒ การกำหนดประเด็นของการถอดบทเรียน

การถอดบทเรียนครั้งนี้ เป็นการถอดบทเรียนในประเด็นเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินคดีปกครองของกรมควบคุมมลพิษ โดยมีกรณีตัวอย่างคดี ดังนี้

๔.๒.๑. คดีฝุ่นเชียงใหม่ (PM ๒.๕)

การดำเนินการของกรมควบคุมมลพิษ

ประชาชนได้ยื่นฟ้องต่อศาลปกครองเชียงใหม่ ศาลปกครองเชียงใหม่พิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ (หน่วยงานของรัฐ) และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ (เอกชนผู้ก่อให้เกิดมลพิษ) ร่วมกันใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติส่งเสริม

และรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งดำเนินการอื่นใดเพื่อระวัง ป้องกัน บรรเทา และแก้ไขปัญหามลพิษอันเกิดจากควันหรือฝุ่นละอองขนาด ๒.๕ ไมครอน ในเขตจังหวัดเชียงใหม่ให้อยู่ในค่ามาตรฐานฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน ในบรรยากาศโดยทั่วไป และเกณฑ์ดัชนีคุณภาพอากาศของประเทศในระดับดีมาก หรือระดับดีต่อสุขภาพของประชาชนและสิ่งแวดล้อมในอนาคตได้อย่างทันที่ ค่าอื่นนอกจากนี้ให้ยก

- คดีหมายเลขดำที่ส.๓/๒๕๖๖

ศาลปกครองเชียงใหม่พิพากษา ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ใช้อำนาจหรือร่วมกันใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ กำหนดมาตรการหรือจัดทำแผนฉุกเฉินที่มีประสิทธิภาพอย่างบูรณาการและยั่งยืน เพื่อป้องกัน ควบคุม แก้ไข บรรเทา หรือระงับอันตรายอันเกิดจากฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน (P.M. ๒.๕) ซึ่งเกินกว่าค่ามาตรฐานและอยู่ในระดับที่มีผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนในพื้นที่ภาคเหนือให้ทันที่ ทั้งนี้ ให้ดำเนินการกำหนดมาตรการหรือจัดทำแผนฉุกเฉินดังกล่าว ให้แล้วเสร็จภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันมีคำพิพากษาถึงที่สุด

๔.๒.๒. การประกาศเขตควบคุมมลพิษใน ๔ จังหวัดภาคเหนือ

นายภูมิ วัชร เจริญผลิตผล (ผู้ฟ้องคดี) ได้ยื่นฟ้องต่อศาลปกครองเชียงใหม่ เป็นคดีหมายเลขดำที่ ๑/๒๕๖๔ ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (ผู้ถูกฟ้องคดี) มีประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดให้จังหวัด เชียงใหม่ เชียงราย ลำพูนและแม่ฮ่องสอน เป็นเขตควบคุมมลพิษ เพื่อดำเนินการควบคุม ลด และขจัดมลพิษ ตามมาตรา ๕๙ แห่ง พรบ. ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ภายใน ๗ วันนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุด

๔.๒.๓ คดีบ่อขยะนครศรีธรรมราช

คดีพิพาทที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ตามกฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร โดยผู้ฟ้องคดีทั้ง ๕๑ คน เป็นชาวบ้านตำบลนาทราย ตำบลนาเคียน และตำบลปากพูน จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้รับความเดือดร้อนจากกลิ่นและ น้ำเสียที่รั่วไหลจากบ่อกำจัดขยะมีขยะเก่าสะสมความสูงเทียบเท่าตึก ๔ ชั้น มีการปนเปื้อนในแหล่งน้ำและพื้นที่ทำการเกษตร โดยให้มีการหยุดการประกอบการบ่อขยะพิพาท ห้ามหน่วยงานที่มีข้อพิพาทนำขยะมาทิ้งเพิ่มอีก ประกาศให้พื้นที่บ่อกำจัดขยะ พื้นที่โดยรอบและพื้นที่เทศบาลนครศรีธรรมราชเป็นเขตควบคุมมลพิษ จัดทำแผนเพื่อลดและขจัดมลพิษจากบ่อขยะพิพาท ดำเนินการตามแผนที่ได้วางโดยเร็วที่สุด ศาลรับฟังได้ว่า คพ. มิได้ละเลยต่อหน้าที่แต่ปัญหามลพิษยังไม่หมดสิ้นไป จึงให้เฝ้าระวัง ติดตามและตรวจสอบการรั่วไหลและปนเปื้อนของน้ำเสีย สิ่งแวดล้อมโดยรอบของบ่อขยะรายงานให้ศาลทราบทุก ๓๐ วัน ยื่นอุทธรณ์ต่อศาลปกครองจังหวัดนครศรีธรรมราช เมื่อวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๖๖ การเฝ้าระวัง ติดตามและตรวจสอบการรั่วไหลและปนเปื้อนของมลพิษได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ทางวิชาการ โดยไม่สร้างภาระด้านงบประมาณให้แก่หน่วยงานของรัฐเกินสมควรและติดตามผลการแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงขอให้ศาลปกครองสูงสุดได้โปรดพิจารณากำหนดระยะเวลาตรวจสอบมลพิษจากบ่อขยะ จากเดิมทุก ๓๐ วัน เป็นทุก ๓ เดือน จนกว่าปัญหามลพิษต่าง ๆ จะหมดสิ้นไป

๔.๒.๔ น้ำมันรั่วไหลจากท่อใต้ทะเลของบริษัทเอกชนจังหวัดระยอง

บริษัท สตาร์ปิโตรเลียม รีไฟน์นิ่ง จำกัด (มหาชน) เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๕ เวลา ๒๑.๐๖ น. ได้เกิดเหตุ น้ำมันดิบจำนวนกว่า ๔๐๐,๐๐๐ ลิตร รั่วไหลจากบริเวณท่อส่งน้ำมันกลางทะเลหรือจุดขนถ่ายน้ำมันในทะเลซึ่ง เหตุการดังกล่าวส่งผลให้น้ำทะเลหาดทรายปนเปื้อนน้ำมันเป็นคราบสีดำเป็นบริเวณกว้าง โดยประเด็น ๑ เจ้าหน้าที่ของ คพ. ได้แจ้งหรือประมาทเลินเล่ออนุญาตให้บริษัท สตาร์ ปิโตรเลียม รีไฟน์นิ่ง จำกัด (มหาชน) ใช้ สารเคมีขจัดครบน้ำมันรวมทั้งสิ้น ประมาณ ๘๔,๔๐๐ ลิตร ซึ่งเกินกว่าอัตราส่วนที่คู่มือการใช้สารเคมีขจัดครบน้ำมันของที่ คพ. กำหนดไว้ คพ. ได้ชี้แจงว่าปริมาณของสารเคมีขจัดครบน้ำมันที่ คพ. ได้อนุญาตเป็นไปตามหลัก วิชาการ อย่างไรก็ตามปริมาณการใช้สารเคมีฯ ต้องอยู่ภายใต้ดุลยพินิจของผู้ควบคุมสถานการณ์ในพื้นที่ หากมีการใช้สารเคมีขจัดครบน้ำมันในปริมาณเกินกว่าที่ คพ. อนุญาต ฉะนั้น คพ. จึงได้ปฏิบัติหน้าที่อย่างถูกต้องตาม หลักวิชาการ เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในแผนป้องกันและขจัดมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมันแห่งชาติและตาม กฎหมายกำหนดครบถ้วนแล้ว ประเด็นที่ ๒ บริษัท สตาร์ ปิโตรเลียม รีไฟน์นิ่ง จำกัด (มหาชน) ได้มีการใช้สารเคมี ขจัดครบน้ำมันปริมาณ ๕๐๐๐ ลิตร โดยที่ คพ. ไม่ได้อนุมัติ ถือเป็นการที่เจ้าหน้าที่ คพ. ไม่ได้ใช้ความระมัดระวัง ในการควบคุมบริษัทฯ ผู้ก่อมลพิษในการใช้สารเคมีขจัดครบน้ำมันที่เกินจำเป็นและอาจเป็นพิษต่อทรัพยากรและ สิ่งแวดล้อม คพ. ชี้แจงว่ากรณีมีน้ำมันรั่วไหลประมาณ ๕,๐๐๐ ลิตร (๕ ตัน) ซึ่งไม่เกิน ๒๐ ตัน การดำเนินการขจัด ครบน้ำมันจึงไม่ต้องใช้มาตรการตามแผนป้องกันและขจัดมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมันแห่งชาติ เป็นผลทำให้ คพ. ไม่มีหน้าที่และอำนาจในการอนุญาตใช้สารเคมีขจัดครบน้ำมันกรณีดังกล่าว แต่อย่างไรก็ดี คพ. ได้ให้ความเห็นต่อการใช้สารเคมีฯ และได้เสนอให้ใช้มาตรการอื่นในการกำจัดครบน้ำมันแก่ บริษัทฯ แล้ว ฉะนั้น คพ. จึงได้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความระมัดระวังตามที่กฎหมายกำหนดแล้วไม่ได้แจ้งหรือประมาทเลินเล่อให้ผู้ฟ้องคดี เสียหายแต่อย่างใด ประเด็นที่ ๓ ในส่วนของการสำรวจความเสียหายที่เกิดขึ้นจากเหตุน้ำมันดิบรั่วไหลและ กระบวนการฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งนั้น เจ้าหน้าที่ของ คพ. มีส่วนการในละเอียดหน้าที่ตาม กฎหมายในการสำรวจความเสียหายจากเหตุดังกล่าว คพ. ขอชี้แจงว่าเป็นความเข้าใจคลาดเคลื่อนของผู้ฟ้องคดีเอง เนื่องจาก คพ. ได้ดำเนินการตามหน้าที่ที่กำหนดไว้ในแผนป้องกันและขจัดมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมันแห่งชาติ และได้มีการควบคุม ติดตาม ตรวจสอบ และเฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อมและจัดทำรายงานสถานการณ์มลพิษแล้ว ฉะนั้น คพ. ได้ปฏิบัติหน้าที่อย่างถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนดอย่างครบถ้วนแล้ว และไม่ได้ละเลยต่อหน้าที่ตาม กฎหมายแต่อย่างใด ขณะนี้คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองจังหวัดระยอง

๕. ปัจจัยความสำเร็จ

๕.๑ ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคของการดำเนินคดี

- (๑) ปัญหาจากการรวบรวมข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น เพื่อใช้ประกอบในการดำเนินคดี
- (๒) พนักงานสอบสวนอาจขาดความเข้าใจทางด้านวิชาการเกี่ยวกับการสืบสวนกรณีวิทยาศาสตร์ทางด้าน สิ่งแวดล้อม จึงทำให้การดำเนินคดีเกิดความล่าช้า
- (๓) ขาดการประสานงานทางด้านข้อมูลและข้อเท็จจริงจากหน่วยงานที่กำกับดูแล เช่น หน่วยงานในพื้นที่ ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

๕.๒ ปัจจัยที่เป็นจุดแข็งของการแก้ไขปัญหารื่องร้องเรียน

- (๑) เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบคดี มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการประสานงานและดำเนินคดี
- (๒) มีการวางแผนการดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอน
- (๓) มีการติดตามและตรวจสอบการดำเนินคดีอย่างต่อเนื่อง

๖. บทเรียนที่ได้รับ

- ๖.๑ ทำให้เจ้าหน้าที่ทราบขั้นตอนการดำเนินคดีทั้งในส่วนของการรวบรวมข้อเท็จจริง พยานหลักฐาน และการประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินคดี
- ๖.๒ เจ้าหน้าที่มีความรู้ความเข้าใจกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของส่วนคดีและนิติกรรมสัญญาเพิ่มมากขึ้น
- ๖.๓ เจ้าหน้าที่สามารถสนับสนุนการทำงานของส่วนคดีและนิติกรรมสัญญาให้เกิดความคล่องตัวไร้รอยต่อ และตอบสนองความต้องการของประชาชนได้ทันทั่วทั้งที่